

Postupy pri prevencii a riešení šikanovania a agresie

Podľa metodického usmernenia MŠ SR č.7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach s účinnosťou od 1.apríla 2006 rozumieme **pod šikanovaním** akékoľvek správanie žiaka a skupiny, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozovanie alebo zastráňovanie. Ide o cielené a opakované použitie násilia voči žiakovi, ktorý sa nemôže alebo nevie brániť.

ŠIKANOVANIE je:

- úmysel ublížiť fyzicky alebo psychicky;
- agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov;
- opakované útoky;
- nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou;
- zahŕňa slovné ponižovanie, nadávanie, výsmech, hrubé žartovanie, vydieranie, obmedzovanie slobody, pohŕdanie, poškodzovanie osobných vecí, telesné napadnutie;
- je právne postihnutelné.

Prevencia šikanovania – stratégia našej školy:

Základným opatrením je dôsledné dodržiavanie zásady: „**Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách.**“

1. Dôsledne informovať žiakov a rodičov o vnútornom poriadku školy, kde sú zakotvené pravidlá správania žiakov. Šikanovanie v škole nebude tolerované! Zároveň poriadok školy obsahuje sankcie pri ich porušení, o ktorých sú žiaci a rodičia informovaní.
2. Nepodceňovať prejavy šikanovania. S negatívnymi dôsledkami šikanovania a nevhodného správania pre obeť i agresorov oboznámiť všetkých žiakov, učiteľov, zamestnancov i rodičov, ako aj so sankciami v prípade porušenia pravidiel školského poriadku.
3. Venovať pozornosť vytvoreniu príjemnej a bezpečnej klímy v škole.
4. Prieskum na škole robiť priebežne formou dotazníkov, rozhovormi s deťmi, pozorovaním.
5. Informovať o možnosti nahlásiť podozrenie alebo prejav šikanovania prostredníctvom výchovného poradcu, prípadne triednemu učiteľovi, prípadne učiteľovi, ktorému dôverujú.
6. Počas prestávok sledovať, kde sa zdržiavajú obeť šikanovania a kde agresori.

7. Na prejavy pekných vzťahov a pomoci, ako aj na prejavy neznášanlivosti upozorňovať v školskom časopise.
8. Eliminovať konflikty – všímať si už náznaky šikanovania: posmešné poznámky na adresu spolužiaka, posmievanie sa za dobrú alebo zlú známku, vysmievanie sa z neúspechov druhých, z oblečenia, vzhľadu, okuliarov, strojčeka, rečových vád a pod..
9. Lepšie si všímať aj tzv. obeť šikanovania a rozlišovať, či ide skutočne o šikanovanie.
10. Vysvetliť žiakom, že ak podporujú šikanovanie, bavia sa na ňom, stávajú sa spoluúčastníkmi šikanovania.
11. Pri poškodení majetku spolužiaka žiadať náhradu za zničenú vec; pri ublížení na zdraví (kopnutie, pichnutie), bráni desiatej, ponižovaní vyvodit' dôsledky podľa závažnosti prejavu žiaka od oznámenia rodičom až po privolanie polície.
12. O riešení každého závažného priestupku je každý vyučujúci povinný informovať okamžite vedenie školy.
13. Priestupky žiakov riešiť objektívne, s pedagogickým nadhľadom a taktom, ale nekompromisne.
14. Žiakov, ktorých správanie sa nezlepší, vylúčiť zo školských aktivít (výlety, spoločenské podujatia a pod.).
15. O problémoch informovať rodičov na rodičovskom združení – nabádať rodičov, aby problémy svojich detí riešili v spolupráci so školou, dbať na vzájomnú informovanosť a dôveru).
16. Vyhlásiť týždeň boja proti šikanovaniu /súť až o najlepší plagát, nápis na trička pri kampani proti šikanovaniu/.
17. Oboznámiť žiakov s Trestným zákonom a základnými informáciami o šikanovaní/ tried. hodiny, občianska výchova, etická výchova/.
18. Využívať hry a cvičenia, skupinové práce, diskutovať, učiť nenásilne riešiť konflikty a podobne.
19. Zvyšovať sebavedomie detí /pochvaly, ocenenia za školskú a mimoškolskú prácu/.
20. Dôsledne dodržiavať dozor v priestoroch školy pred vyučovaním, cez prestávky, po vyučovaní i v čase mimo vyučovania v priestoroch, kde by k šikanovaniu mohlo dochádzať, a v školskej jedálni.
21. viesť žiakov k zdravému spôsobu života, rozvíjať záujmy žiakov.

Postup pri riešení šikanovania:

1. Zaisťovať ochranu obetiam.

2. Individuálny rozhovor s obeťou, môžu povedať, napísať, nakresliť, čo sa stalo.
3. Individuálny rozhovor s agresorom, nech napíše, čo sa stalo.
4. Prediskutovať s útočníkom čo sa stalo, ako porušil pravidlá správania.
5. Nájsť vhodných svedkov /nikdy nekonfrontovať obeť a agresora!!!/.
6. Kontaktovať rodičov, rozhovor osamote s rodičom obeť a rodičom útočníka.
7. Viest' o šikanovaní záznam s popisom mien, prostredia, času, spôsob, častot', príčina, závery, postihy. Neuznávať falošné výhovorky o nehode, zo srandy, bola to iba hra a pod.
7. Ak bolo dieťa zranené, vyfotografovať zranenia.
8. Kontaktovať CPPPaP, príp. políciu.
9. Naučiť dieťa obranné stratégie.
10. Využiť anonymný dotazník.

Opatrenia na riešenie situácie:

Pre obeť:

- a) možno odporučiť rodičom obeť spoluprácu s CPPPaP, vyhľadať odbornú pomoc;
- b) zorganizovať skupinový program riaditeľom školy v spolupráci s CPPPaP;
- c) zvýšiť informovanie rodičov.

Pre agresorov:

- a) odporučiť rodičom vyhľadať odbornú pomoc;
- b) výchovné opatrenia: napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom, riaditeľom školy zníženie známky zo správania, výchovná komisia;
- c) preloženie žiaka do inej triedy;
- d) odporúčenie rodičom na dobrovoľný diagnostický pobyt v diagnostickom centre, oznámenie na úrad práce oznámenie polícii, ak je podozrenie zo spáchania priestupku alebo trestného činu.

Záver:

- Dodržiavať metodické usmernenia k prevencii a riešeniu šikanovania MŠ SR.
- Pri podozrení na šikanovanie dôsledne spolupracovať s rodinou obeť i rodinou útočníka.
- Dodržiavať taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií.
- Spolupracovať s CPPP.
- Spolupracovať s políciou.
- Dôsledne zamedziť akejkoľvek forme násillia, týrania a zneužívania detí a dbať na kriminálnu prevenciu detí a mládeže

Mgr. Marián Hudák
koordinátor PDZ

Mgr. Tatiana Kapraľová
riaditeľka školy